

Rada Główna
Związku Zawodowego
Prokuratorów i Pracowników Prokuratury
Rzeczypospolitej Polskiej

Biuro Rady Głównej ZZPiPP RP: Prokuratura Okręgowa w Katowicach
ul Wita Stwosza 31, 40-042 Katowice, tel. 883-922-286, fax 32/251-67-79
internet: www.prokuratura-zz.pl e-mail: biuro@prokuratura-zz.pl,

RG I 39/2016

Warszawa, dnia 17 listopada 2016 r.

Pan

dr Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

Działając w imieniu Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników RP zwracam się do Pana Rzecznika z uprzejmą prośbą o wystąpienie z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie stwierdzenia niezgodności z Konstytucją przepisów art. 2 i 7 ustawy z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 6 czerwca 2012 r. poz. 637) zmieniającego przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze (Dz.U.z 2011r. Nr 270, poz. 1599 i Nr 240, poz. 1430) oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.11).

W ocenie Rady Głównej ZZPiPP RP przepisy te naruszają art. 2 i 32 Konstytucji albowiem w sposób arbitralny różnicują uprawnienia dwóch grup prokuratorów oraz sędziów do przechodzenia we wcześniejszy stan spoczynku, wprowadzając granicę czasową, tj. dzień 31 grudnia 2017 roku. Jak wynika z kwestionowanych przepisów, prokuratorzy i sędziowie, którzy nabywają uprawnienia do wcześniejszego stanu spoczynku do dnia 31 grudnia 2017 roku, mogą z niego korzystać na dotychczasowych zasadach (po przekroczeniu granicy 55 lat

w przypadku kobiet, a 60 lat w przypadku mężczyzn). Osoby, które uprawnienie takie nabyłyby po 1 stycznia 2018 roku, tracą wraz z tym terminem możliwość wcześniejszego odejścia ze służby. Od dnia 1 stycznia 2018 roku wszyscy prokuratorzy i sędziowie przechodzą w stan spoczynku po przekroczeniu 67 roku życia. Zatem już różnica jednego dnia w dacie urodzenia może oznaczać wydłużenie służby dla sędziów i prokuratorów kobiet – aż o 12 lat, a dla mężczyzn – o 7 lat.

Konstytucyjna zasada ochrony praw nabytych, pojmowana jako swoistego rodzaju gwarancja trwałości i przewidywalności stosunku mianowania, wyklucza możliwość różnicowania w obrębie tych grup zawodowych uprawnień części prokuratorów i sędziów wobec pozostałych z nich. Granica temporalna oznaczona na dzień 31 grudnia 2017 roku - takie różnicowanie praw - stojące w sprzeczności z zasadami zawartymi w ustawie zasadniczej, w tym art. 32 - wprowadza. W mojej ocenie obecne ukształtowanie przepisów to przejaw dyskryminacji i złamanie zasady ochrony praw nabytych, wyrażonej w art. 2 Konstytucji.

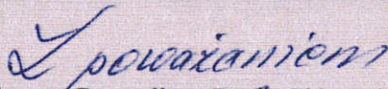
Prokuratorzy i sędziowie, w przeciwieństwie do funkcjonariuszy służb mundurowych, w zakresie przepisów emerytalnych i wprowadzonego mechanizmu zmian, potraktowani zostali przez ustawodawcę w sposób rażąco niesprawiedliwy. Zmiana przepisów emerytalnych funkcjonariuszy mundurowych została wprowadzona z poszanowaniem praw nabytych przez funkcjonariuszy obecnie pełniących służbę. Nowe zasady obowiązują osoby, które wstępują do służby, a nie te, które już służbę tę pełnią. To sprawiedliwe i racjonalne rozwiązanie stoi w zgodzie z zasadami wyrażonymi i wywiedzionymi z ustawy zasadniczej. Czyni też zadość poczuciu sprawiedliwości. Rozwiązanie to daje pewność co do warunków, na jakich podejmowana jest służba.

Podstawowe założenie zmian dotyczących funkcjonariuszy służb mundurowych oparto o uznanie, iż funkcjonariusze, którzy obecnie pozostają w służbie, zachowają uprawnienia do przejścia na emeryturę według zasad poprzednio obowiązujących. Warto podkreślić iż jest to reguła przestrzegana od lat podczas procesu legislacyjnego przy projektowaniu zmian przepisów emerytalnych dotyczących służb. Natomiast prokuratorom i sędziom będącym już w służbie, a nawet pod koniec służby, zmieniono zasady w trakcie trwania stosunku zatrudnienia i odebrano uprawnienia przyjmując abstrakcyjnie wyznaczoną granicę temporalną. Prokuratorzy i sędziowie pełniący służbę, niejednokrotnie będący już u jej schyłku, zostali pozbawieni swoich nabytych praw. Prokuratorzy urodzeni po 31 grudnia 1962 r. - w przypadku kobiet, a po 31 grudnia 1957 r. - w przypadku mężczyzn, dotknięci zostają drastycznymi zmianami, które nie dotyczą ich koleżanek i kolegów starszych

o choćby jeden dzień, nawet jeśli w służbie pozostawali krócej. Prokurator, który według dotychczasowych przepisów uzyska prawo przejścia w stan spoczynku 1 stycznia 2018 r., po zmianie ustawy uzyskuje je dopiero 1 maja 2026 r. w przypadku kobiety, a 1 stycznia 2025 r. w przypadku mężczyzny. Zmiana ta jest rażąca i całkowicie nieproporcjonalna. Żadna grupa zawodowa nie została dotknięta tak rażąco dyskryminacyjnymi przepisami. Nie ma bowiem innej grupy pracowników, którym pozostały okres pracy wymagany do uzyskania emerytury ustawa wydłuża w stosunku do dzisiejszego co najmniej dwukrotnie.

Paradoksalnie ustawodawca, uchwalając tak ważkie w skutkach zmiany przepisów, nie przedstawił wyczerpującej argumentacji, nie wskazał powodów przemawiających za takim ukształtowaniem regulacji dotyczących sytuacji prokuratorów i sędziów. Podkreślić należy, że mówimy o grupach zawodowych które, podobnie jak funkcjonariusze służb mundurowych, nie pracują, lecz pełnią służbę. Wiąże się ona niejednokrotnie z realnym zagrożeniem dla ich bezpieczeństwa. Ich czas pracy jest nienormowany, a często przekracza znacznie powszechnie przyjętą normę 40 godzin tygodniowo. Specyfika służby prokuratorowskiej obciążona jest zakresem zadań przekraczającym obciążenia pracowników innych dziedzin. Oprócz obowiązków orzeczniczych prokuratorzy pełnią również rozliczne obowiązki wynikające ze specyfiki ich służby, w tym całodobowe dyżury zdarzeniowe i dyżury sekcyjne. Prokuratorzy i sędziowie doznają licznych ograniczeń w życiu prywatnym, które obowiązują ich także w stanie spoczynku. Tak drastyczna zmiana zasad w trakcie trwania służby stanowi pokrzywdzenie większej części pozostających obecnie w służbie prokuratorów i sędziów, stoi w sprzeczności z zasadami konstytucyjnymi.

Pilnym zatem i koniecznym jawi się podjęcie problemu przez Pana Rzecznika poprzez skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o rozstrzygnięcie przedstawionych powyżej kwestii zgodności z ustawą zasadniczą obowiązujących we wskazanym zakresie przepisów prawa. Potrzeba ta istnieje bez względu na toczące się obecnie prace nad obniżeniem wieku emerytalnego, które doprowadzić mają jedynie do skrócenia wieku uprawniającego do przechodzenia w stan spoczynku z 67 do 65 lat. Ta okoliczność pozostaje bez znaczenia dla tysięcy prokuratorów i sędziów, którzy zostali arbitralnie pozbawieni uprawnienia do wcześniejszego stanu spoczynku.

Przewodniczący Prezydium Rady Głównej

Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników

Prokuratury RP

Jacek Skala

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Ziobro Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny